

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

Rynek Drzewny: Rok XI.

Rynek Budowlany: Rok II.

„STANDARD“ Ochrona kotłów

556

*Sam czyści kocioł z kamienia
przez dodawanie do wody.*

*Nie potrzeba pukać młotkiem
Kamień odpada na dno kotła!*

1 beczka oryginalna 50 kg 120.— złotych
starczy na 50 mtr.² pow. ogrz. na okres 3 miesięcy.

W. HAIN, Hamburg-Poznań, składnica wysyłkowa WIELEŃ n/Notecia

Kujawska Spółka Drzewna Sp. Akc.

Telefon 26 i 139 **INOWROCŁAW**, ulica Pakoska 1

Kupuje i sprzedaje:

Deski i bale sosnowe odziomkowe, czubkowe i obrzynane.
Szalówki, łaty, drągi, kantówkę i gotową podłogę.

Bale i deski dębowe, bukowe, brzożowe, jesionowe,
brzostowe, topolowe, oraz dzwony, szprychy i dyszle.

Fornieri i dykty klejone

364

Woźniak i Ska, Handel drzewa — Tel 332.

T. z o. p.

Inowrocław, ul. Mała, Andrzeja 5. 591

Kupuje i prosi o oferty na

Deski i bale sosnowe odziomkowe, czubkowe i obrzy-
nane, szalówkę łaty, obładry i drągi. Kantówkę,
podłogę i inne drzewa do budowy podług listy. Dę-
binę, buczynę, brzezinę, jesion i t. p. w stanie okrągłym
i tartym. Dzwona, szprychy i dyszle oraz drzewo opałowe.

Fabryki dykt klejonych

Firma gdańska, dobrze zaprowadzona zagranicą obejmie
przedstawicielstwo fabryk polskich.

Fabrykom o intensywniej produkcji możliwe dostarczenie
kapitałów. Zgłoszenia interesentów do

„D E V E R A“ Biuro Ogłoszeń, **Gdańsk**
pod nr. 558. 623

SZYN Y

używane kolejki polnej, profil 65, 70, 75 mm
LOKOMOBILA Garrett-Smith, 8 atm 35 P, S.
HEBLARKA Hoffmanna, 1000 i 500 mm, używana
TRANSMISJE, tarcze, łożyska używane i nowe
stałe na składzie 628
METALOWIEC, POZNAŃ, ul. Towarowa, brama 2, - Tel. 39-12

PASY TRANSMISYJNE

**OLEJE
SMARY**

SPECJALNY SKŁAD PRZEBORÓW TECHNICZNO-PRZEMYSŁOWYCH

**OTTO WIESE
BYDGOSZCZ**

UL. DWORCOWA 62. - TELEFON 459.

J. MALOWANIEC i Ska.

TARTAK - st. Kiwerce (Wotyń)

posiada na składzie zeszluzowane, dobrze przeschnięte ma-
terjały w wymiarach od 1/2—4": 300

**sosna (stolarka), dębina, jesion, olcha, brzo-
za, grab, klon, brzość.** — Przyjmuje obstalunki
wymiarowe. — Udziela kredytu wekslowego firmom solidnym.

FABRYKA TRAKÓW I MASZYN DO OBRÓBK DRZEWA

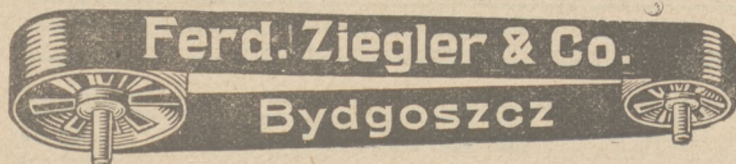
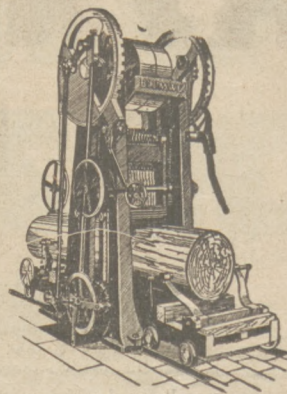
dawn. **C. BLUMWE I SYN** Sp. Akc. - BYDGOSZCZ

TRAKI najnowszej konstrukcji,
najwyższej wydajności

WSZELKIE MASZYN DO OBRÓBK DRZEWA

Prospekty i kosztorysy bezpłatnie! — — Na żądanie wizyty inżynierów!

Przedstawicielstwa: Warszawa, Lwów, Poznań, Wilno, Kraków, Łódź, Królewska Huta,
w. m. Gdańsk, Berlin, Konstantynopol, Bukareszt, Rio de Janeiro

Ferd. Ziegler & Co.

Bydgoszcz

Polecają

588

**PASY NAPĘDOWE
OLEJE MASZYNOWE**

i wszelkie artykuły techniczne.

KASJER - SEKRETARZ

kawaler, lat 30, wykształcenie gimn., władający język. polskim i niem.
z 5-cio letnią praktyką rolniczo-leśną i 9-cio praktyką na kierown.
stanowisku, gruntowna znajomość księgowości wszelkich systemów,
spraw administracyjnych, sołectwa, kasy chorych, dobry kreślarz
i stenotypista, poszukuje odpowiedniego stanowiska od zaraz
lub później **w większych wzorowych lasach**. Świadectwa bardzo chlubne — referencje poważne. Oferty uprasza
się skierować do Adm. „Rynku Drzewn. i Budowl.” pod nr. 626

Jackowski i Uhlendorf T. z o. p.

Bydgoszcz, ul. Słowackiego 1, Tel. 101
Adr. telegr.: Uhlendorf, Bydgoszcz

Tartak parowy: Osieczno pow. Starogard

Materiał tarty. kantówka, szalówka
Specjalność: Podkłady wszelkiego rodzaju

613

Państwowe Nadleśn. Oborniki

urządza na sali Narożyńskiego w Obornikach w
dniu **6 listopada 1929 r.** o godz. 9 i pół licytację na
drewno użytkowe (ca 320 m buduleu 2—4 kl. z leśn.
Nowosławskiego), oraz opałowe z wszystkich le-
śnictw; w dniu tym sprzedaje się również 2 baraki
z oddz. 125 leśnictwa Lipka.

Zatwierdzenie sprzedaży drewna użytkowego
zastrzega sobie Dyrekcja Lasów Państwowych w
Poznaniu.

625

Nadleśniczy.

Województwo Pomorskie.

Nadleśnictwo Państwowe JAMY

poczta Mokre, koło Grudziądza.

W dniu **7 listopada 1929 r.** o godzinie 11-tej od-
będzie się w lokalu Strzelnicy w Chełmnie publiczna
licytacja na następujące zręby wiklinowe do cięć
wiosennych w rewirze Ostrów Panieński (Panieńska
Kępa) koło Chełmna.

Los nr. 1.	Zrąb nr. I.	3,15 ha 4-let. wikliny
Los nr. 2.	Zrąb nr. VII	4,16 ha 3-let. wikliny
Los nr. 3.	Zrąb nr. XI	2,77 ha 3-let. wikliny
Los nr. 4.	Zrąb nr. XII	5,18 ha 3-let. wikliny
Los nr. 5.	Zrąb bez numeru	3,90 ha 4-let. wikliny
Los nr. 6.	Zrąb nr. X	1,35 ha 1-roczn. wikliny

Zatwierdzenie licytacji zastrzega się Dyrekcji
Lasów Państwowych w Toruniu.

Wycinanie wikliny winno być ukończone w
terminie do 1. III. 1930 r. a wywóz do dnia 1. IV.
1930 roku.

Należytość winna być zapłaconą do Kasy Nad-
leśnictwa w Jamach najpóźniej do dnia 14 od daty
zawiadomienia nabywcy przez Nadleśnictwo o za-
twierdzeniu licytacji.

20% zaofiarowanej sumy należy wpłacić bez-
zwłocznie po przyjęciu nadaży w dniu licytacji jako
gwarancją dotrzymania warunków kupna, a zwróci
się takową dopiero po należytem uprzątnięciu zrę-
bów.

Za jakość i wielkość wydzierżawionego obsza-
ru Nadleśnictwo nie odpowiada.

Szczegółowe warunki ogłosi się na miejscu
przed rozpoczęciem przetargu.

617

Nadleśniczy Państwowy.

SPECJALNE MASZYNY TARTACZNE
o największej wydajności i oszczęd. w trocinie

LOUIS BRENTA
Haren les Bruxelles
14 Belgia
wszelkie informacje udziela
R. WILLER, Warszawa ul. Elsterska 11 (b. Al. Poniatow.)
lub **Dr. Ing. Schmidt & Co. Gdańsk**, Gr. Wohlbergasse 14.
Ceny przystępne — Warunki dogodne — Porada techn. bezpłatnie.

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU

Rynek Drzewny: Rok XI. Wychodzi w poniedziałki, środy i piątki. Rynek Budowlany: Rok II.

PRZEDPŁATA na listopad 1929 r., wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 6,00 złotych. Na pocztach 6,45 złotych. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnym mieście Gdańsku 7,50 złotych. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska), 8,00 złotych. Numer pojedynczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 50 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w Wolnym mieście Gdańsku 60 groszy. Zagranicą 70 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja
„RYNKU DRZEWNEGO i BUDOWLANEGO“
Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820
DRUKARNIA
Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406
Konta bieżące: P. K. O. 206-377 — Bank Handlowy w
Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców
Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem 20 gr. od miejsca milimetr. (strona czterolamowa). W tekście zaś lub przed tekstem 55 gr. od miejsca milimetr. (strona dwulamowa).
OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłosz. stosowny jest rabat. Dla poszukuj. posad przy jednorazowym ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowym 40 proc. i przy trzyrazowym 50 proc. rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia — zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. —

Przedruk dozwolony tylko za podaniem źródła „Rynek Drzewny i Budowlany w Poznaniu“

Współpraca z Klientem

W ostatnich czasach mnożą się znów skargi ze strony przemysłowców i kupców drzewnych na wzrastające w zaskakujący sposób straty na pieniądzu i towarze przy obrotach drzewnych z klientami. Gdyby sumy te udało się ująć cyfrowo, wysokość ich z pewnością niejednego drzewiarza wprowadziłaby w zdumienie, a zarazem przestraszył. To też zrozumiałem jest, że dostawcy drzewni coraz częściej oglądają się za gwarancjami ze strony kupującego, któreby mogły ich ustrzec od tych strat i, że coraz mniej dostarcza się dzisiaj i coraz niechętniej towar na kredyt, którego — zabezpieczeniem — byłaby opinia danej firmy. Gwarancje, jakie w praktyce najczęściej się wymaga i stosuje to, poręczenia bankowe, zastawy, zastrzeżenia własności, a przy obiektach większych hipoteki, cesje i t. p. Naturalnie, że przy tranzakcji z jakąś firmą, sprzedający nie będzie żądał więcej gwarancji jak jednej z wymienionych. Jakiej zaś należy się domagać, to wskażą każdorazowo okoliczności, a także typ klienta. Dla dokładnej orientacji zaleca się więc zasięgnąć od odbiorcy dokładnych informacji. Udzielają je wywiadownie handlowe, a czasem też i banki. Najlepiej i najpraktyczniej będzie jednak dowiedzieć się u kolegów po fachu, względnie u znanych firm, które z odnośnym klientem już pracowały, jak interes z nim się przedstawia.

W handlu drzewnym rozróżniamy dwa rodzaje klientów. Pierwszy typ, to firmy znane od lat z dłuższej już współpracy i kilkunastu lub kilkudziesięciu dostaw. O nich przemysłowiec dokładnie zorientowany wie czy płacą punktualnie, czy niepunktualnie, czy mają „zwyczaj“ puszczenia weksli do protestu, czy dostarczony towar reklamują i stawiają do dyspozycji lub nie i czy i wogóle praca z nimi jest łatwa czy trudna. Mimo takiego „znania“ się na kliencie, należałoby w dzisiejszych czasach jednak nie zaniechać ponownego konkretnego poinformowania się o jego stanie majątkowym i innych szczegółach, dotyczących przedsiębiorstwa. Ostatnie lata przyniosły nam szczególnie wśród przemysłu i handlu drzewnego różnego rodzaju

przesunięcia, że klient uchodzący kiedyś za „pewnego“ dziś może być „niepewny“ i naodwrot.

Drugim typem odbiorców to są klienci „nowi“, to znaczy, z którymi przystępuje się do pierwszego interesu. Tutaj już bezwzględnie konieczną jest ostrożność przy udzielaniu kredytu. Liczni pracownicy zatrudnieni dawniej w handlu drzewnym potracili swe posady, a opierając się na znajomościach z dostawcami i odbiorcami swych szefów usamodzielniają się, nie dysponując wystarczającymi środkami finansowymi. Jednemu lub drugiemu uda się ugruntować swoją młodą firmę, przeważnie jednak takie przedsiębiorstwa w krótkim czasie znów się likwidują. Ten rodzaj ludzi niema właściwie wiele do stracenia, natomiast ich dostawcy, którzy w dobrej wierze dawali towar na kredyt zadowolić się muszą często wspomnieniem swej nieostrożności, gdyż pieniędzy za swój towar nie dostali i nie dostaną. Nie chcemy tym początkującym kupcom odmawiać z dobroci i dobrej woli, lecz stosunki dzisiejsze są tak trudne, że walczyć z nimi może tylko interes dobrze ufundowany o wyrobionych stosunkach i wielkim zapasem doświadczenia. Siły wypróbowane nawet, jako dobre i zdolne pod dyspozycję szefa, okazują się bezradne w prowadzeniu samodzielnego interesu.

Taki początkujący kupiec po 5 do 6 miesiącach ciężkiej pracy, przyjmując każdą dostawę po każdej tylko możliwej cenie kusi się o udzielanie swoim klientom kredytu, biorąc i otrzymując od tartacznika towar również na kredyt. Po krótkim jednak czasie ten lub ów odbiorca zawiedzie w płaceniu, więc i młoda firma nie jest w stanie regulować swych zobowiązań na tartakach, wobec czego i tartacznik dalej na kredyt nie dostarcza, cała rzecz się załamuje i firma podlega likwidacji.

Tak więc mimo wszelkiej sympatii i uznania dla rzutkości tych „nowych“ klientów, trzeba w obecnym czasie z nimi zachować szczególną ostrożność, gdyż lekkomyślne udzielanie kredytu byłoby w tym wypadku filantropją nie na miejscu.

Niemcy proponują zniżkę cel wwozowych na drzewo tarte

Z niemiecko - czeskich rokowań o traktat handlowy.

Według wiadomości pewnego czeskiego pisma, delegacja niemiecka do rokowań handlowych niemiecko - czechosłowackich wyraziła wobec delegacji czeskiej gotowość **obniżenia cła wwozowego na tarcicę czechosłowacką pod warunkiem, że Czesi równocześnie przeprowadzą zniżkę cel wywozowych na drzewo okrągłe.**

Wiadomość ta jest bardzo ważna dla środkowo - europejskiego drzewnictwa, a szczególnie dla Polski. Przeprowadzenie zniżek celnych od importowanej z Czechosłowacji tarcicy **nie pozostałoby bez wpływu również na rokowania handlowe polsko-niemieckie**, przy których sprawy drzewne należą do najdonioślejszych punktów.

Równocześnie jednak zważyć należy, że zniżka, jaką proponują Niemcy Czechosłowacji, t. zn. z 1 RM na 0,85 RM od m³ uważana być musi **za zupełnie niewystarczającą**, temwięcej, jeżeli się weźmie pod uwagę, że warunkiem obniżenia cel wwozowych ze strony Niemiec jest obniżenie cel wywozowych okrągłaka ze strony Czechosłowacji.

Z zebrania krakowskich kupców i przem. drzewnych

W tych dniach odbyło się w Krakowie posiedzenie **Sekcji Drzewnej** przy Związku Przemysłowców, na którym poza aktualnymi sprawami bieżącymi zajmowano się również nową taryfą kolejową oraz projektem utworzenia Towarzystwa dla Handlu Drzewem. W pierwszej sprawie uchwalono rezolucję następującej treści:

1) Przepisy nowej taryfy odnośnie do przemysłu drzewnego zawierają wprowadzenie taryfy wyj. — jednak przez zastrzeżenie, zawarte w postanowieniach ogólnych, uniemożliwiają często korzystanie z tych taryf wyj., skutkiem czego powodują podrożenie dotychczas obowiązujących stawek w dwojaki sposób: przez podwyżkę stawek taryfowych i przez ogólne warunki zastosowania taryfy.

2) Taryfy te sztucznie skonstruowane nie mogą być w tej formie przeprowadzone i muszą być zmienione, gdyż ustawa i taryfa winna być jasna i jawna, co specjalnie dla drzewiarzy jest koniecznym, gdyż nie można żądać, aby firmy drzewne, które nadają równocześnie na wielu stacjach, utrzymywały wszędzie specjalistów taryfowych, których nie wystarczyłoby w całej Polsce dla samego tylko przemysłu drzewnego.

3) Nowa taryfa musi być i z tego względu zmieniona, że nie przestrzega zasady równomiernego traktowania wszystkich kontrahentów, wygrywając poszczególne dzielnice względnie specjalne interesy przeciw sobie.

Uproszczone przewodniczącego, który jest delegatem P. R. K. ażeby w porozumieniu z delegatem p. dr. Battaglia i innymi członkami Rady Kolejowej, postulaty te na posiedzeniu Rady podniósł i starał się przez Radę kolejową wpłynąć na Ministerstwo Komunikacji, ażeby zrozumiało, że tego rodzaju redagowanie taryf uniemożliwia poprostu korzystanie z jej dobrodziejstw. Prócz tego uproszczono przewodniczącego, ażeby wszystkie pisemne postulaty, podniesione przez poszczególne firmy, które mu zostały w swoim czasie podane do wiadomości, starał się preforsować.

4) Zwraca się uwagę specjalnie na taryfę wyj. „D3”, która przewiduje w ukrytej formie przywileje dla lasów państwowych i, protegując je, umożliwia im konkurencję w kraju z całym drzewnym przemysłem.

Dyskusja na temat projektowanego Towarzystwa dla Handlu Drzewem, streszczona została również w rezolucji poniżej podanej.

Sekcja drzewna przy Związku Przemysłowców w Krakowie sprzeciwia się zasadniczo utworzeniu Towarzystwa Eksportowego drzewa z Lasów Państwowych i solidaryzuje się w tej mierze w zupełności z rezolucjami:

Rady Naczelnej Związków Przemysłowych Zachodniej i Południowej Polski, uchwalonemi na Zjeździe we Lwowie w dn. 8 września.

Rady Naczelnej Związków Drzewnych w Polsce, uchwalonemi na Zjeździe w Warszawie w dniu 12 sierpnia br.

Związku Izb Przemysłowo - Handlowych, uchwalonemi na Zjeździe we Lwowie w dniu 18 września br. oraz Zjazdu Polskich Techników Zrzeszonych, uchwalonemi na Zjeździe w Poznaniu 24 czerwca br.

Wywóz drewna z Polski we wrześniu 1929 r.

RODZAJ DREWNA	T O N Y			T Y S I Ą C E Z Ł O T Y C H		
	wrzesień 1929	styczeń— wrzesień 1929	1928	wrzesień 1929	styczeń— wrzesień 1929	1928
Drewno surowe	249 875	1,790,785	2,434,188	17,669	129,971	177,403
w tem: papierówka	149 477	867,506	919,341	9,924	58,161	58,848
kopalniaki i okrągłaki	37 749	319,199	505,625	2,131	17,695	26,487
kłody, kłocę i dłużyce	41 105	427,635	834,328	4,733	46,411	84,924
Drewno napółobrobione	133 517	990,753	1,315,879	26,024	192,035	234,828
w tem: bale, deski i łaty	98 019	750,289	1,144,280	25,521	154,181	209,312
słupy telegraficzne	9 915	56,416	39,730	1,050	5,588	3,706
podkłady kolejowe	22 730	161,175	144,473	3,611	25,588	17,2 4
Wyroby z drzewa	6 324	57,312	53,504	4,788	43,346	33,942
w tem: wyroby bednarskie	2 356	21,022	22,036	775	6,515	5,890
meble wszelkie	634	5,739	5,438	1,275	12,439	10,027
Forniery klejone i wyroby z forniarów	2 976	27,913	23,263	2,416	22,570	16,567
Wyroby koszykarskie i szrotkarskie	133	1,224	715	107	1,283	1,021
Ogółem materiałów i wyrobów drzewnych wywieziono	389 849	2,804,284	3,804,286	48,588	366,635	447,194

Kalendarz terminowy.

Skróty: L — licytacja, S — submisja, P — przetarg, W — z wolnej ręki.

Miejscowość	Dyrekcja wzgl. wojew.	Sprzedający	Spos. sprz.	Termin	Kłody i dłuższe użytkowe m ³							Ko- palniaki		Pa- pierówka		Opal
					sosna	świerk	jodła	dąb	buk	brzoza	olcha	Uwagi	rodz. drew	m ³	rodz. drew	mp.
Chelmo	Toruń	Nadl. Jamy	L	7. XI.	—	—	—	—	—	—	—	na wiklinę na obszarze 20,51 ha.	—	—	—	—

Dypl. Inż. MIECZYSLAW RZĘCKI, Poznań

O racjonalną konserwację pił tartacznych

Rozwój metod pracy przekształcił zupełnie życie dzisiejszej ludzkości, a to dzięki ciągłemu jej dążeniu do osiągania wszystkiego, co wyższe i lepsze. Ażby ten postęp osiągnąć, należało najsamprzód zdobyć umiejętność wytwarzania, która dziś osiąga szczyt swych możliwości, a to dzięki racjonalnemu wyszkoleniu maszyn i racjonalnej konserwacji narzędzi pracy.

Ciągłe dążenia do potania produkcji i ulepszenia produktów wytwórczych, czy to drogą inwestycji, czy też przez przegrupowanie istniejących już maszyn, tworząc z nich t. zw. grupy robocze, jest tego najlepszym dowodem, że hasło racjonalizacji przeniknęło do wszystkich dziedzin życia zbiorowego ludzkości.

W wieku normalizacji środków produkcyjnych i intensyfikacji metod pracy, w którym coraz większe zastosowanie znajdują zdobycze przemysłowej praktyki ruchu maszyn przerobczych, problem racjonalizacji, konserwacji i utrzymania narzędzi pracy w porządku i czystości stał się dominującym zagadnieniem, wymagającym każdorazowo jaknajbardziej sprawniejszego rozwiązania. Znaczenie tego zagadnienia urosło w odniesieniu do przemysłu drzewnego przetwórczego, ponieważ marnotrawstwo surowca i narzędzi pracy jest w nim jeszcze bardzo wielkie.

To też zwrócenie uwagi na dotyczące szczegółów może się okazać nie tylko korzystne w odniesieniu do dziedzin zupełnie zaniedbanych, ale w pierwszym rzędzie może dać nieocenione usługi w tych wypadkach, w których praca konserwacyjna jest wręcz fałszywie wykonywana.

Odnosi się to przede wszystkim do pił tartacznych, których konserwacja ogranicza się przeważnie do zaostriazania zębów taśmy piłowej, pomija się natomiast zupełnie konieczność wyprostowania taśmy piłowej i dokonania napięcia tej taśmy.

Ażby zdać sobie sprawę z ważności tych czynności, zaznaczyć należy, że równe cięcie zależy w znacznym stopniu od tego czy taśma jest zupełnie pozioma, dlatego też dokładna kontrola jej stanu dać może nieocenione usługi w czasie pracy.

W odniesieniu do cyrkularki stwierdza się równość piły w sposób następujący: Ustawia się taśmę pionowo, poczem przystawia się doń dokładnie stoczoną linję. Wszystkie miejsca, w których mamy przestrzelenie, należy zaznaczyć kredą, poczem taśmę kładzie się na kowadło, gdzie się ją młotkuje lekkim uderzeniem młotka. Zaznaczyć jednak należy, że do wykonywania tych czynności trzeba mieć wiele wprawy, którą się zdobywa jedynie drogą doświadczeń.

Poza wyrównaniem taśmy należy również zwrócić uwagę na to, czy niema na niej skaz i nalotów, powstałych ze zbyt wysokiej temperatury. Naloty te, jako szkodliwe, winny być również usunięte z taśmy w czasie jej wyrównania, i w tym celu kładzie się taśmę piłową na wypukłe kowadło z tem, że wydrążenie taśmy znajduje się będzie od spodu. Można również zastosować powierzchnię większego młotka. Po dokładnem ułożeniu taśmy, należy oklepać ją lekkim młotkiem i to dookoła miejsc nalotu, rozpoczynając tę czynność od miejsca nalotu i okrażając je do zewnątrz. Należy zwrócić uwagę, aby miejsce uderzenia znajdowało się na oparciu kowadła lub młota, przyczem w miarę oddalania się od miejsca nalotu, uderzenia powinny być silniejsze. W wypadku, gdy nalot znajduje się poza zewnętrzną krawędzią i taśma piłowa podczas biegu silnie się rozgrzewa aż do czerwoności, wówczas młotkowanie winno się odbywać w kierunku ku krawędzi. Również według doświadczeń, dokonanych nad taśmami, w których nalot znajduje się bliżej środka taśmy *), okazuje się, że młotkowanie odbywać się powinno w kierunku

do krawędzi. Jak już zaznaczyliśmy uprzednio, i ta czynność wymaga wiele wprawy i uwagi, przeto lepiej jest, aby wykonana została najpierw na starej, już nieużywanej taśmie.

Przechodząc do sprawy umocnienia taśmy, zaznaczyć należy, że tylko taka taśma, która jest dobrze napięta może dać wymaganą pracę. Pomimo jednak nawet dokładnego napięcia taśmy przed jej założeniem, znika ono z chwilą, gdy taśma się zagrzewa. Dlatego też, o ile się wymaga, aby taśma była stale napięta, należy odnaleźć przyczynę zagrzewania się taśmy, poczem należy starać się, aby to zagrzewanie usunąć. Doświadczenia z praktyki wykazały, że w przeważającej ilości wypadków główną przyczyną zagrzewania się taśmy piłowej jest nieprzystosowanie taśmy do przeznaczonej pracy, lub też niecelowo dobrane formy ząbienia pił. Również podłożem grzania się taśmy może być małe i nierównomierne rozwierzenie zębów piły lub też małe międzyzębie, które nie przyjmuje zbyt dużego naprężenia. Widzimy zatem, że podstawowym czynnikiem, odgrywającym tutaj znaczną rolę, jest racjonalny dobór rozwarcia zębów. Jeżeli uwzględnimy również pracę cięcia zewnętrzną krawędzi, odznaczając się szczególnie przy tępych piłach, jak również grzejące się łożyska, wówczas znajdziemy najważniejsze przyczyny zagrzewania się piły. Celem otrzymania dobrze napiętej taśmy, należy zatem najsamprzód wyżej wspomniane wady usunąć.

Odpowiednie napięcie taśmy można otrzymać przez młotkowanie na lekko sklepienie kowadła za pośrednictwem młotka o wadze nieprzekraczającej 2 kg. W wypadku, gdy w czasie biegu piła napięcie to straciła, należy miejsce utraty napięcia stwierdzić poniżej podaną metodą. Piłę taśmową stawia się pionowo na stole drewnianym, poczem do jednej ręki bierze się górną część taśmy, a w drugą środek tarczy cyrkularki. Po uchwyceniu tarczy w powyższy sposób, staramy się taśmę ugiąć to w jedną to w drugą stronę, przyczem to ugięcie staramy się dokonać w różnych pozycjach tarczy, zaznaczając kredą miejsca ugięcia. Miejsca te znajdują się przeważnie w pobliżu środka otworu osi, co jest dowodem, że zewnętrzna krawędź jest rozciągnięta i napięcie znikło. Ażby to napięcie ponownie uzyskać młotkuje się piłę od środka ku obwodowi aż do 2/3 promienia piły i to po obu stronach tarczy, wychodząc z miejsca uprzednio oznaczonego kredą, a to celem uniknięcia dwukrotnego uderzenia w tem samym miejscu.

Z powyższego najdobitniej widać, że prace te wymagają wiele wprawy i ćwiczenia. Znaczenie prostowania i napięcia piły jest jednak zbyt ważne, aby się te ćwiczenia nie miały opłacać. Dlatego też dla uzyskania skutecznej pracy piły należy nie tylko przeprowadzać okresowe ostrzenie zębów, ale również prostowanie i napięcie taśmy piłowej.

*) Maschinenmarkt 1929.

Świerkowy, olchowy, dębowy
materiał (okraglaki) kupuje stale
KRBEC & PRIBYL, skład drewa ČESKÁ TRĚBOVÁ ČECHY

Popierajcie firmy ogłaszające
się
w „RYNKU DRZEWNYM I BUDOWLANYM“

Ceny drewna i przetworów drzewnych we wrześniu

(Dokończenie).

GDAŃSK.

Drewno użytkowe w stanie okrągłym

	wrzesień
Sosnowe dłuższe za m ³	30—34 szyl.
" bloki za m ³	40 "
" słupy telegraficzne od 12 cm za m ³	24—28 "
" słupy telegraficzne od 15 cm za m ³	32—34 "
" drewno kopalniane za m ³	17—18 "
Dębowe kłose 30—39 cm za m ³	3 ¹ / ₂ —4 "
" kłose 40—49 cm za m ³	4 ¹ / ₂ —4 ³ / ₄ "
" kłose 50 cm i wyżej za m ³	5—5 ¹ / ₂ "

Drewno użytkowe tarte i ciosane.

Angielskie bale sosnowe za standart	Ł. 12.4.10—12.10
Angielskie bale świerkowe i jodłowe z Małopolski 2"×3" — 3"×7" za standart	Ł 10.10—11
Angielskie bale świerkowe i jodłowe z Małopolski 2"×9" — 3"×11" za standart	Ł 11—11.5
Materiał tarty jodłowy i świerkowy z pod piły za standart	Ł 11
Deski na rusztowanie 1 ¹ / ₂ "×9" za standart	Ł 11—11.15
Deski 3 ¹ / ₄ "×7 ¹ / ₈ " za standart	Ł 9—9.10
Belki sosnowe za m ³	Gul. gd. 72—76
Kantówki za m ³	" 54—58
Szalówki za m ³	" 46—50
Sosnowe podkłady kolejowe za sztukę	szyl. 4.6—4.7
Dębowe podkłady kolejowe za sztukę	o 50—60% drożej
Sosnowe ślipry za sztukę	szyl. 9.1—9.2
Dębowe materiały tarte I kl. z bloków 30—50 cm: grubość 25—45 mm za m ³	Ł 6 ¹ / ₂ —8 ¹ / ₂
grubość 50—110 mm za m ³	Ł 6 ¹ / ₄ —8 ¹ / ₄
Dębowe materiały tarte II kl. zależnie od grubości i szerokości za m ³	Ł 6—7 ³ / ₄
Dębowe płyty klejone za m ³	Ł 8—12
Dębowe forniery od 1 mm w górę za m ²	szyl. 14—18

Olchowe i brzożowe płyty klejone nasucho za m²:

3 mm grub. 152×152 cm kl. A.	Ł 29.00
3 " 152×152 cm kl. B.	Ł 18.00
3 " 152×122 cm kl. B/B.	Ł 14.10
4 " 152×152 cm kl. A.	Ł 22.5.10
4 " 152×152 cm kl. B.	Ł 16.5.10
4 " 152×152 cm kl. B/B.	Ł 13
5 ¹ / ₁₀ mm grub. 152 cm kl. A.	Ł 21.00—21.10
5 ¹ / ₁₀ " 152×152 cm kl. B.	Ł 15.00—15.10
5 ¹ / ₁₀ " 152×122 cm kl. B/B.	Ł 12.10—13.00
12 ¹ / ₂₂ " 152×152 cm kl. A.	Ł 17.15—18.10
12 ¹ / ₂₂ " 152×152 cm kl. B.	Ł 14.10
12 ¹ / ₂₂ " 152×122 cm kl. B/B.	Ł 12.10

Sosnowe płyty 3-krotnie klejone. Fornier zewnętrzny olchowy lub brzożowy.

13 mm	Ł 20.—
16 mm	Ł 19.00
18 mm	Ł 19.00
20 mm	Ł 18.00
22 mm	Ł 17.10
26 mm	Ł 17.00
30 mm	Ł 16.10
35 mm	Ł 15.5
40 mm	Ł 14.10

RYGA

Drewno w stanie okrągłym:

	wrzesień
Sosna 7" i wyżej za st ³	Łat. 0.68—0.72
Świek 7" i wyżej za st ³	" 0.68—0.72
Drewno kopalniane 2 ¹ / ₂ "—4" za mp.	" 10—10.5
Drewno kopalniane ponad 4" do 7" za mp.	" 12—12.5
Drewno papiernicze za mp.	" 10.8—11.2

Drewno użytkowe tarte i ciosane:

	Łat.
Planki sosnowe 2"×8"—9" za standart	275—290
" " 3"×11" "	265—275
" " 3"×7"—8" "	240—245
" " 2 ¹ / ₂ "×7" "	235—245
" " 2 ¹ / ₂ "×6 ¹ / ₂ " "	230—240
" " 2 ¹ / ₂ "×6" "	225—230
" " 2"×7" "	240—250
" " 2"×6" "	230—235
" " 2"×5" "	215—225

Planki świerkowe 3"×9"—11" za standart	" 270—280
" " 3"×7"—8" "	" 235—240
" " 2 ¹ / ₂ "×6 ¹ / ₂ "—7" "	" 235—240
" " 2 ¹ / ₂ "×5"—6" "	" 215—220
" " 2"×8"—9" "	" 260—275
" " 2"×5"—7" "	" 220—230
Planki sosnowe i świerkowe 10 st. dług. 2"—3" III kl. i IV kl. za standart	" 200—210

LONDYN.

Drewno użytkowe tarte	
12"×24"	2"×9" 17.0—17.5
9"×24"	2"×9" 16.0
9"×13"	2"×4" 13.15
9"×17"	2"×4" 12.0
6"×23"	2"—2 ¹ / ₂ "×3"—6" 12.0
9"×14"	1 ¹ / ₂ "×9" 16.15
9"×20"	1"×4"—11" 9.0

ŚLĄSK NIEMIECKI.

(loko las w markach niemieckich).

Drewno użytkowe w stanie okrągłym

	wrzesień
Sosna kl. 1b (15—19 cm) za m ³	15.20
" " 2a (20—24 cm) "	17.60
" " 2b (25—29 cm) "	21.00
" " 3a (30—34 cm) "	25.00
" " 3b (35—39 cm) "	26.40
" " 4a (40—44 cm) "	28.00
" " 4b (45—49 cm) "	30.40
" " 5	32.00
Stemple kopalniane I kl. za m ³	12.20
Stemple kopalniane II kl. za m ³	8.90
Drewno papiernicze za mp.	15.60

POMORZE PRUSKIE

(loko las w markach niemieckich)

Drewno użytkowe w stanie okrągłym

Drewno kopalniane za m ³	8.10—15.90
Drewno opałowe	szczapowe kraglakowe
Dębowe drewno za mp.	8—10 7.00
Bukowe drewno za mp.	10.30—14.00 7.50—8.00
Brzożowe drewno za mp.	7.20—12.00 4.70—7.50
Olszowe drewno za mp.	5.20 3.50
Sosnowe drewno za mp.	8.10—10.50 4.70—7.50
Świerkowe drewno za mp.	5.70—9.00 4.10—6.00

Rynek bydgoski

W bieżącym tygodniu na bydgoskim rynku drzewnym notowano następujące ceny za m³ loko wagon stacja załadowcza:

Deski odziomkowe 60 proc. I kl. 98—100 mk. niem. za m³, — słabsze sortow. 90—92, — bezsęczne boczne 80—95, — środkowe i czubkowe z drzewa spławianego 65—70, — morszate i niesortowane 50—55. W kraju: Kantówka 6—8 m dł. zł 100—110 za m³, belki — ponad 6 m dł. zł 125—135, deski i bale obrzynane zł 110—130, — podłogowe heblowane i szpuntowane 150—170, szalówka w długich odcinkach 80—85.

Oficjalne notowania

Giełdy Walutowej Warszawskiej

z dnia 24. października 1929 r.

	Waluty	Gotówka	
Doł. Stan. Zjedn.	tr. 8.90	sp. 8.92	kup. 8.88
	Dewizy:		
Belgia	tr. 124.77	sp. 125.08	kup. 124.46
Holandja	" 359.67	" 360.57	" 358.77
Londyn	" 043.50	" 043.61	" 043.40
Nowy Jork	" 008.89	" 008.91	" 008.87
Paryż	" 035.13	" 035.22	" 035.05
Praga	" 26.41	" 026.48	" 026.35
Szwajcaria	" 172.86	" 173.29	" 172.43
Sztokholm	" 239.68	" 240.28	" 239.03
Włochy	" 046.72	" 046.83	" 046.61

Wiadomości bieżące

Zwyczajne Zebranie Związku Przemysłowców Drzewnych w Poznaniu odbędzie się dnia 30 października 1929 r. o godz. 15-ej w lokalu Strzechy Budowniczych Poznań, ul. Sew. Mielżyńskiego 23, I ptr., na które Zarząd Związku uprzejmie zaprasza Członków Związku oraz wszystkich przemysłowców drzewnych dotychczas niezrzeszonych.

W związku z likwidacją Pawilonu Drzewnictwa na P. W. K. bawili w dniu dzisiejszym w Poznaniu, Prezes Rady Naczelnej Związków Drzewnych w Polsce p. A. Dąbrowski, oraz Dyrektor Rady Naczelnej p. W. Czerwiński, którzy też przy tej okazji odbyli konferencję w Zarządzie Związku Przemysłowców Drzewnych w Poznaniu na temat bieżących spraw aktualnych.

Wielka Fabryka Obróbki Drzewa w Mińsku S. S. S. R. W tych dniach puszczone tu w ruch wielką fabrykę obróbki drzewa, której zdolność produkcyjna wynosi rocznie 220 tys. m³ wyrobów drzewnych. Fabryka wyposażona jest maszynami i urządzeniami technicznymi pochodzenia niemieckiego, szwedzkiego i amerykańskiego.

Rosyjskie sprzedaże drzewne do Norwegii. Dostawy drzewne Sowietów do Norwegii wzrosły w bieżącym roku, w stosunku do roku ubiegłego 10-krotnie i osiągnęły wartość 6 milionów koron norweskich.

Spadek cen okraglaka w Belgii. Wyniki licytacji drzewnej w okręgu Malmédy wykazały zniżkę cen od 12 proc. do 25 proc. w stosunku do cen zeszłorocznych.

Dostawy - kupna - sprzedaże

Dostawa drzewa opałowego w Rumunii. Miasto Czerńowiec (Cernauti) rozpisalo przetarg na dostawę 370 wagonów drzewa opałowego dla Szpitala Centralnego w Czerńowiecach. Termin składania ofert upływa z dniem 30 listopada br.

Redaktor odpowiedzialny W. Syrokomla-Syrokowski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa St. Schlage. — Członkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań, ulica Wielkie Garbary nr 20

STEFAN PEŁCZYŃSKI

Hurtownia Materiałów Budowlanych

Telefon 5605 **POZNAŃ** Dworzec towarowy

Hurtownie

poleca

Detalicznie

Cement

Wapno

Gips

32

Trzcinę sufitową

Cegłę wszelkich gatunków

Materiały do krycia dachów

Szklane cegły, dachówki i płyty

Rury kamionkowe i koryta

Kafle do piecy

Płytki ścienne i posadzkowe

Marmur do teraco

Szamoty zagraniczne

Ceresit

Papa falkowa (Falzbrucgpappe)

Siatki rabcowe i ceglowne

Gwoździe budowlane

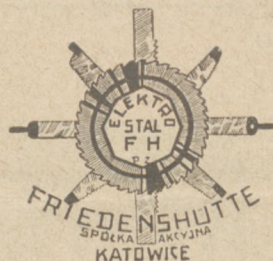
tynek Fasadowy „Terrabona“

BACZNOŚĆ

Dobre piły

BACZNOŚĆ

oszczędzają czas, drzewo i pieniądze
Żądajcie najlepszych pił wyrobu Friedenshutte
z znakiem

Gwarancja za każdą sztukę

Natychmiastowa wysyłka ze składu pił tartacznych, tarczowych i poprzecznych. 173

Skład fabryczny i reprezentacja na Woj. Pozn. i Pom.

Sieredzki & Szulc T. z o. p.
Poznań, ul. św. Marcina 43, tel. 34-50 i 34 80

Wszystkie najpoważniejsze firmy
i związki drzewne, tak w kraju,
jak i zagranicą czytają

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

Jeśli chcesz rozszerzyć i ułatwić
swe stosunki handlowe,

ogłaszaj się

w Rynku Drzewnym i Budowl.

Rok zał. 1897

STUDNIE

wiercone artezyjskie

POMPY ręczne manewrowe i mechaniczne

WODOCIĄGI

600

WIERCENIA badawcze.

J. KOPCZYŃSKI i s-ka

Poznań, ul. Marszałka Focha 127. Tel. 60-42

Przedsiębiorstwo wiercenia studzien i zakładanie wodociągów. — Fabryka pomp.

Asygnaty do sprzedaży drewna

w bloczkach á 100 kart z kopją — są do nabycia
Drukarnia Przeglądu Leśniczego i Rynku Drzewnego
Poznań, Wielkie Garbary 20

ZOŁĘDZIE ŚWIEŻEGO ZBIORU

POLECAMY detal i wagonowo. — Do jesiennych wysiewów. Prosimy o niezwłoczne zapewnienie sobie dostawy

SKŁADNICA NASION LEŚNYCH

Przeglądu Leśniczego - Rynku Drzewnego, Poznań, W. Garhary 20 - Tel. 1820

Nadleśnictwo Borek p. Samostrzel (pow. wyrzyski).

Sprzedaż z zrębów 1929/30 r:

1. 1000 m³ olszy w dłużycach 2—4 kl.
2. 300 „ jesionów „ 1—2 „
3. 100 „ dębów „ 1—2 „
4. 50 „ buków „ 1—2 „
5. 50 „ lipy i osiki
6. 50 „ brzozy
7. 800 mp wałków użyt. olszowych 2 m. dług. 18—22 cm śred.
8. 100 mp wałków użyt. jesionowych 2 m. dług. 18—22 cm śred.

Reflektanci mogą każdego czasu drzewo obejrzeć i złożyć swe oferty. 622

Możemy dostarczyć większe ilości desek skrzynkowych

obrzynanych w grubościach 16, 20 i 23 mm.

Zgłoszenia do Administracji Rynku Drzewnego i Budowl. pod nr. 627.

MESSER, RHINOW i S-ka

Tartaki parowe — Heblarnie — Zakłady szpuntownicze
KORONOWO — — — — — Telefon 31

Poleca: 29

Mater. eksportowy i budowlany

„WYCINARKI-PIŁ“ (Sägestanzen) i
„NAPINACZE-PIŁ“ (Spannzeuge)

pierwszorzędnego wykonania,
wyrabiają stale 38

BRACIA KOHUT, (Nawojowa Małopolska)

Przy zamówieniu napinaczy, prosimy o wzór lub szkic z miarami

KIEROWNIK TARTAKU

z praktyką zagraniczną obeznany wszechstronnie z wszelką manipulacją tartaczną oraz z wyrobką fryz, klepek, fornierów, i. t. p., dobry kalkulant, organizator, energiczny, **poszukuje posady.** Łaskawe zgłoszenia do Adm. Rynku Drzewnego pod „MAŁOPOŁANIN“. 624

SPRZEDAM 1 wagon kantówki

8x8, 8x10, 10x10 cm w dług. od 2,5—7 m
Oferty loko wagon okolica Ostrowa (Wlkp.)
uprasza się do Administracji Rynku Drzewnego i Budowlanego pod nr. 1891

„ZAGRODA“

Poznańska S-ka Budowlana T. A. Poznań
Fr. Ratajczaka 21 — Tel. 3582

Mamy stale do oddania:

**surowy towar obrzynany we wszelkich grub.
mater. stolarski we wszelkich grub.**

dębinę, buczynę, brzozę, dyszle brzozowe, dzwona bukowe, szpice dębowe, kantówkę, i belkownicę, 534
płocową i według listy — ceny bezkonkurencyjne.

Lokomobila „Lanza“

model E. 8. siła 32/42/50 KM.
1910, pracująca jeszcze w tartaku, natychmiast bardzo korzystnie do sprzedania. 616

Edward Rahn,
Zajezerze p. Gniewkowo
(pow. Inowrocław).

Jestem stale nabywcą
**suchych
DESEK i BALI**
bukowych, hrzozowych, jesionowych i dębowych

w grubościach od 8—120 mm
dobrego gatunku
i proszę o detaliczne oferty
franco wagon

K. SULIGOWSKI
Handel drzewa, Bydgoszcz
Chodkiewicza 34 610

Mam zapotrzebowanie
na wszelkiego rodzaju materiał 40
sosnowy oraz bukowy
i olchowy

C. ALBRECHT
BYDGOSZCZ

Kordeckiego 28. Tel. 347.

J. APPEL, Handel drzewa
Katowice Polski G. Śl.
SPECJALNOŚĆ:

Sosn. materiał stolarski
Olchy do łuszczenia
Olchowy materiał tartakowy